

Единъ брой 2 гроша.

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛІЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ издѣва сѣкъ петъкъ на голѣмъ листъ, и сѣкъ понедѣльникъ на малъкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята е 4 бѣли меджидіета; въ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и придѣланы. Писмота за редакціята са надписуватъ до Н. Генювича, редакторъ и издателя на вѣстника. Въшнѣтъ настоятели отговарятъ за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става направо въ Цградъ-Бейоглу, Асиалъ-Меджидъ № 23.

ЩО СТАВА И ЩО ВЪРШИМЪ.

Нѣ ето че и срѣдъ отечеството ни цивилизаціята възложи вече рѣка на работливото си орало. Лопи или добри, полезни были или вредителни, желѣзнитѣ лѣтища ставатъ и помежду насъ дѣло. Отварянѣто имъ ще породи може бы приврѣменно едно растройство въ нѣколко влонове на търговіята; нѣ нищо не може да ги въспрѣ. Още малко врѣме, и по главнитѣ ни градове не ще да растоятъ помежду си освѣнъ отъ нѣколко само часа, а Западна Европа ще посѣщава често често чрѣзъ трудолюбивитѣ си чеда мѣстата ни и праведно ще ни пыта, като ни приноса произведенията си, що имамы, що смы работили, що смы придобили, що смы спестили — ексархія, и пакъ ексархія, та чи и тя още недовършена, при сячко че съ нея са занимавамы отъ двѣдесѣтъ години насамъ почти сячки за която види са и не може еще да са довърши — Наука? — Чакамы и чакамы да са устрои ексархіята та да ни обсыпе съ нея. Земледѣліе? — За да бѣдѣтъ нивата ни по производителни, чакамы и чакамы да додѣтъ народнитѣ ни пастыри та да оплодотворятъ съ благословіята си земята и да усъвършенствуватъ прѣдвѣковното ни орало. Търговія? — Че мигаръ търговцитѣ българе бѣхъ длѣжны да развиватъ търговіята, да разширяватъ крага на търговскитѣ си дѣйствія, да съставятъ дружества, да възхвалатъ, да привлечатъ, и да умножатъ еще повече довѣріето за въ полза на българската търговія? Не ли сяща трѣбаше ли залѣгамы за да направимъ ексархіята? Тѣй и отъ почтенный ни инакъ и честенъ търговскій разрядъ едни измрѣхъ, други остарѣхъ, а тукъ тамъ само едва ли има удоволствието да чуе българина патриотинъ че нѣкои си отъ младитѣ поколѣнія на прѣднали и са възвысили въ търговіята съ сячкитѣ онѣ условия, които обѣщаватъ по добръ напредѣкъ. Нѣ богатство ли ще покажемъ на европейцитѣ? — Че нима имаме врѣме да са научимъ че е народно богатство, кои му сѣ изворитѣ, какъ са произвожда, какъ са спиегва, какъ и къде са трѣби съ дѣйствителна полза. Ето защо днесъ са намирамы, като народъ, съ голы рѣцѣ, и на тѣзи голотъ послѣдствіята не ще са забавятъ да са явятъ, ако не са втрѣзнемъ. Искаме ли да бѣдемъ и ний нѣщо като народъ значителенъ, искаме ли да са бровимъ и ний помежду стремящитѣ поне къмъ дѣйствителный напредѣкъ народы, искаме ли да можемъ да съхранимъ и самата ексархія посрѣдъ многобройнитѣ мѣчнотин които са явяватъ ежедневно една слѣдъ друга? Трѣба и врѣме е да обрнемъ вниманіе самы къмъ себе си за да разберемъ въ какво състояние са намирамы не само въ нравственно, нѣ

и въ търговско и вещественно-отношеніе. Извънредно е дѣсъ по цѣла Европа, по сячкитѣ пѣщи, финанціалното движеніе, отъ него обаче твърдѣ малко българе, или ни единъ почти има нѣкое понятіе. Нѣ ето че и въ столицата на държавата, отъ която смы несомненно една отъ най значителнитѣ части, финанціалното движеніе до стигна до най высоката степенъ. Българина обаче и тамъ стои простъ и равнодушенъ зритель на това движеніе. Сячки любопытствува да знаатъ що прави, дѣ е ходилъ, що е чулъ, и що е казалъ ексарха, при това кой владѣва кога ще си иде, или какво единъ другъ казалъ или събралъ по епархіята си; ма цѣна твърдѣ малцина даватъ вниманіе на щото са върши около тѣхъ въ търговско и официално отношеніе. Грѣцитѣ съставихъ дружества и банки, и ежедневно са обогатяватъ, а ний стоимъ та ги глѣдамы, и се вездѣчно пророчествувамы че тѣй ще паднатъ а ний ще са възвысимъ. Приятно самооблѣченіе на злѣразбрано честолюбіе! Търговіята по сячкитѣ почти крайморски градаща е въ рѣцѣтъ имъ, и ний не давамы никакво внимание за распространіе на търговскитѣ ни сношенія поне по отечеството ни. По желѣзнитѣ пѣтища, и по станциитѣ сѣкадѣ почти ще намѣри человекъ грѣцы по нѣкоя работа или при нѣкое пригоденно прѣпріятіе. Българина тласка полѣка лека оралото си, и нѣма никакво извѣстіе че слѣдъ малко врѣме Европа ще минува чрѣзъ отечеството му за въ Азія, и Азія за въ Европа. При толкъсъ търговски важщи, при едно такова извънредно финанціално движеніе, при такыва важны политическы и общественны обстоятелства, да чема българскій народъ да посочи въ Цариградъ едно поне дружество, было търговско было финанціално, което чрѣзъ обширный крагъ на дѣйствиата си, да принася ползы дѣйствителны и на себе си, и на народа си, и на цѣлото общество? Българина търговецъ въобще е честенъ, дѣтеленъ, точенъ, прѣдупазливъ. Съ тѣя добры качества какво ли не бы можилъ той да направя, ако бы можилъ да са ввори и помежду насъ задушний духъ, който сѣкадѣ произведе чудеса? Като са лишавамы отъ личны значителны капиталы, най доброто е и най здравото, за осъщественіето на по голѣмы ползы, не ли е да са събератъ много частны капиталы на едно мѣсто, които да прѣдставляватъ една важность, да даватъ изискуемото оздравленіе, да възхвалатъ довѣріето? Ей, не ли е врѣме да поразмыслимъ нѣщо и за тѣя работы, днесъ особено, когато и примѣры ни са даватъ отъ сѣкадѣ, и обстоятелствата сѣ сгодны, и правителството благосклонно? Или сѣ за прѣщениы подобны размысленія прѣди да са рѣши сѣдбината на фирмана?... Нѣ

хората вършатъ работа, и върватъ на прѣдѣ.

СТАНЖЛОТО СТАНЖЛО,

да глѣдаме за напредѣ.

Ний казахме въ нѣколко думы причинитѣ, за които не жалѣме паданіето на фирмана. Да кажемъ сега и онѣзи причини, които ний нарѣкохъмъ въ прѣдидущето си писмо посрѣдственны ползы, и вредовѣтъ, които могатъ да додѣтъ отъ това паданіе.

Най напредѣ можемъ да са страхуваме, че намѣсто падналый фирманъ, който народа ще повърне като безсилень, ще ни са даде другъ или не толкози изгодень, или докачителенъ въ това отношеніе, че той може да ни прибаче почтенната титла на схизматичны.

До колкото знаимы, намѣреніята на правителството не сѣ да ни даде такъвъ фирманъ, който да намалява значеніето, правата и самостоятелността на българската черкова. Това намѣреніе е да отдѣли българетѣ отъ Грѣцитѣ, както и грѣцитѣ отъ българетѣ споредъ новото положеніе на работитѣ споредъ едни начяла, които сѣ силата на дѣшнното врѣме, начялата на народноститѣ и на свободната съвѣсть. Ако ний не щемъ да останемъ подъ грѣцитѣ въ черковно-управително отношеніе, старитѣ ни черковны господари еще по малко ще склоняватъ на това. Въ такъвъ случай правителството трѣба да рѣшава въпроса не само за сѣка епархія, нѣ и за сѣко село, за сѣкъ градъ, дѣто има нѣколко грѣцы или нѣколко българы. Не е ли по добръ да са рѣши въпроса веднажъ за сѣкога по едно начяло по справедливо и сѣка отъ двѣтъ страны да земе своето? Е, това иска да стори и правителството.

Колкото за това, какво имѣе ще даде на нашата черкова новый фирманъ, за това ний малко трѣба да мыслимъ. Поизата и добротото на единъ народъ не е въ названіето, а въ съединеніето му, въ добрата му организация, въ образованіето му. За грѣцитѣ сѣ схизматичны сячкитѣ западны народы, въ това не врѣли на тѣзи народы да стоятъ несравнено по горѣ въ сѣко отношеніе отъ грѣцитѣ и да заповѣлятъ на грѣцкото царство като на слуга. За папата сячкитѣ протестанти сѣ еретичны, въ това не имъ вреди да са по образованы, по силны и по богаты отъ папичащитѣ. То не поставя папата на по горне мѣсто.....

Освѣнъ това само отъ грѣцкитѣ дѣйствія и внушенія ли завися названіето на нашата възобновенна черкова? Ний спимъ ли? Или са е затворила вратата за нашитѣ българскы прѣдставленія и прошенія?

И тѣй, ний не видимъ отъ тѣя страна никаквы причини за боеніе отъ промѣненіето на фирмана. Добръ ще бѣде слѣдо-

вательно да са утѣшимъ за неговото паданіе и да обрнемъ вниманіето си на онѣща, що ни остава да правимъ при новий редъ на нѣщата. Выковѣтъ и повтореніѣтъ расправянія за нуждата да са съхрани фирмана нищо нѣма да ни ползватъ, защото силата на черковата ни не е само въ фирмана, а повече въ насъ самитѣ. Ний имамъ вече своя черкова — това е нѣщо невъзвратно —, да глѣдаме да утвърдимъ тѣзи черкова за нашия си, за нашия народъ. Малко ще ни поврѣди новото названіе на черковата ни въ новий фирманъ; доста е да познава една българска черкова за българетѣ въ държавата. както други фирмани припознаватъ грѣща черкова грѣцкитѣ.

Въ началото новий редъ съ двѣ черковы една до друга за сѣщото вѣроповѣданіе и съ размѣсени послѣдователи ще докѣра голѣми бъркотии, затрудненія и спазнь на свободното теченіе на работитѣ на сѣба отъ тѣзи черковы, нѣ не ще бждемъ ний виновати въ това зло, както не ще бже и само за насъ. Грѣцкитѣ ще търпятъ отъ това състояніе не по малко отъ насъ, защото ще са подложатъ на неимовѣрни усилія и жертвы да запазватъ сѣвката на една незаконна и невъзможна власт надъ нѣкои християне по българскитѣ епархїи и ще забравятъ другитѣ си работи заради това безуміе. Ако искаме злото на грѣцкитѣ, нека ги оставимъ да си хапятъ силитѣ на невъзможни нѣща и да са съспиватъ.....

Този редъ ще докѣра голѣми помайванія въ работитѣ и нивакъвъ законъ не ще може да са утвърди, додѣто двѣ черковы начавства, стоятъ едно до друго и развращаватъ духоветѣ, додѣто тѣи интригуватъ едно срѣщу друго, додѣто злопавѣрникитѣ християне намиратъ средства да забикалятъ законитѣ и длѣжноститѣ си чрѣзъ прѣмѣнаваніе отъ една черкова въ друга; той ще праца грѣцки владыци между българетѣ и ще дава мѣсто на тѣхното развращающе вліяніе, на тѣхнитѣ клѣвѣты и интриги; той ще закѣснѣа нѣкакъ-си съединеніето на сичкитѣ народни сили въ едно обща цѣль и много души отъ българетѣ ще останатъ по злонаравіе отъ нѣтъ тѣзи общи цѣли: нѣ сичко това е нищожно въ сравненіе съ онѣзи ползы, които ще докѣра отъ друга страна този сѣщій редъ.

Когато са обсаждатъ таквизи въпроси, какъвто е настоящій, не трѣба да са забравятъ двѣ важни нѣща: характера на народа ни и обстоятелствата при които живѣиме. — Ближнитѣ слѣдствія на прѣбиваніето на грѣцки владыци по българскитѣ епархїи ще бждемъ разлѣрять, разстройствата и безредїята. Нѣ редоветѣ не дохождатъ освѣтъ съ съзнаніето на тѣхната нужда, освѣтъ отъ прѣсвещенїята отъ безредїята. Грѣцкитѣ владыци ще пнатъ тая добрина, че съ лошии свой примѣръ и съ злото, което ще ни правятъ, ще довършатъ възпитаніето на нашия народъ и ще го научатъ да обывне повече своето отъ чуждото, да разбере повече що ще каже на родна полза, да познае добринитѣ на реда, сѣгласїето и задружното дѣйствиѣ. Грѣцкитѣ владыци ще бждемъ между насъ голѣми врагове, които ще ни държатъ будни и ще ни каратъ постоянно да обмысляме положенїето си и изцѣленїето му. Или по неимѣжесто или отъ природа българетѣ иматъ за сега таквизи свойство,

щото или заспиватъ, когато са оставятъ на само себе си, или са залавятъ единъ за други. Само тогава са показвали енергїи, когато нѣщоги е заплашвало, нѣщо ги е държало на црѣкъ. Тая служба ще вършатъ сега между насъ владыцитѣ и при върженїитѣ на Фенеръ. Нека са раднали на този случай, каквото на много други, които сѣ ни послужили въ послѣднитѣ години да са свѣстимъ и да оживѣиме. Въспитанїето на нашия народъ като не е довършено, ний много погрѣшки и разногласїя щѣме да направимъ въ черковнитѣ си работи. Ний щѣме да са заловимъ единъ за други и по сѣперничество или по безуміе щѣме да выкамы срѣщу владыци, щѣме да осаждаме ексархїята и на конецъ да са надѣлимъ, каквото сме си и сега въ общитѣ работи. Непрїятелитѣ ни ще ни оттерватъ отъ тѣзи злочестїи, като обрватъ силитѣ ни срѣщу себе си, като ни накаратъ да почувствуваме добринитѣ отъ съединенїето, като ни покажатъ злото отъ раздѣленїето. Заради тѣзи добрини ний прѣзираме онѣзи малки смущенїа, които ще доварятъ въ българскитѣ епархїи грѣцкитѣ владыци. Съ послѣднитѣ ще бждемъ само несвѣстнитѣ болгаре, а за тѣхъ не трѣба да печалимъ. Който е добръ и родолюбивъ, той ще са стегне яката о народа и о владыката си (българскїи) и ще работи повече отъ другъ пътъ за исборенїето на трѣнїитѣ.

Ето точката, отъ която глѣдаме ний на работитѣ, ето причинитѣ за които посрѣщаме паданїето на фирмана съ вѣтрѣнино благодаренїе. Други може да мислятъ друго. Тѣи сѣ свободни. Въ сѣбъ случай, въпроса заслужава едно по дѣлоко наученїе и ний призоваваме върху него вниманїето на сичкитѣ наши разумни хора. Прѣди да показваме упорство въ промѣненїето на фирмана, ний трѣба да си помислимъ да ли не ще е по добръ сами да поискаме, додѣ е врѣме, неговото прѣмѣненїе, и съ това да оздравимъ по добръ съединенїето на нашия народъ. — Т. Икономовъ.

ТАЛАСЪМЪ ОТЪ СОМНАБЮЛИЗМА.

Сѣкиму почти отъ нашитѣ по интелигентни е извѣстна болѣзъята сомнабюлизмъ, която ся случавѣ въобще на челоуѣството безъ разлика на възраст, тѣлосложение и породи това глѣятъ на нежъ безъ страхъ като на натурално явленїе.

Обаче тѣзи болѣзъ между простото людоство е произвождала и слѣди да произвожда купове отъ въображенїитѣ нарѣчени таласъми същества отъ различни форми. Въобще отъ простото людоство ся говори че единъ отъ тѣхъ възбѣтали челоуѣцитѣ, други ся преправили на кози, овци и прочее. Това сѣ, както ще видимъ, слѣдствїе на сомнабюлизма.

За да дадж по ясно тѣлкуванїе на това, което въ тѣзи дни наблюдително испитахъ че важи прѣдварително нѣколко думи върху обладаващитѣ са отъ тѣзи болѣзъ челоуѣци.

Страдалцитѣ отъ тѣзи болѣзъ бѣдѣтъ, пїятъ и работятъ деиъ сѣще като здрави челоуѣци и нивакъ не бы си помислилъ челоуѣкъ че тѣ сѣ болни. Нѣ ноцѣ на сѣна си, кога сичкитѣ имъ чувства са покаятъ, едно или двѣ са събуждатъ и то най вече зрѣнїето и осазанїето и тогава

тѣи ставатъ, ходятъ, облачатъ са, запалѣтъ свѣщѣ, наклажатъ огнь, мѣсятъ хлѣбъ, списватъ, капятъ са и прочее. Нѣкои отъ тѣхъ, нѣ по рѣдко, и сѣнуватъ. Много пѣти говорятъ и отговарятъ съ затворени очи; други пѣкъ иматъ очитѣ си отворени, нѣ помѣ са събуждатъ забравятъ какво сѣ вършили. Онѣзи прочее които сѣнуватъ помнятъ сѣна си.

Въображаемый таласъмъ е криво-разсиранїе най вече отъ вида на онѣзи болни, които иматъ чувствата на зрѣнїето и осазанїето си пробудени и които съврѣменїе съ вършанїето на дѣлото си сѣнуватъ; защото като са събуждатъ и намѣрятъ са на работа въ кѣщи или на полето, отъ неостѣна на болѣзъята си и нейнитѣ дѣйствиѣ, вѣрватъ че сѣнуванїето имъ, не е сѣнь, а нѣщо съществено и слѣдователно го отлавятъ на прѣобразаванїето на не сѣществующїи таласъмъ въ различни форми. Заради това сомнабюлицитѣ отъ този видъ многожды казватъ и съ вѣдѣва даже подтвърждаватъ, че видѣли таласъмъ въ образъ на челоуѣкъ или друго животно и че той са е изгубвалъ внезапно отъ лаянїето на псетата, отъ пѣянїето на пѣтлитѣ и прочее.

За да са изясни върху това още по добръ ще нанесъ любопитния случай, който ми е въ това причина, и отъ който най ясно се са разбере какъ въ старени и сега отъ ненаблюденїе са испорчева и прѣначавѣ истината.

Единъ сомнабюлиецъ въ Тѣрнїяне (вж-занлѣжшо окръжїе) прѣди нѣколко дни са наговорилъ една вечеръ съ сѣсѣда си на вѣрмарилицата за да отидатъ да са окѣпятъ на извѣстната въ сѣщото окръжїе Карагитлиска лѣдѣа слѣдъ зачѣставанїето на петлитѣ и слѣдъ това са раздѣлихъ. Вечеръта сомнабюлика кога да си лега каза на сѣпругата си да го събуди ноцѣсъ по рано защото щѣтъ да отиде съ сѣсѣда си на лѣдѣа и слѣдъ това заспа.тъ.

А когато са прѣвалила ноцѣта и пѣтлитѣ вече чѣстели сомнабюлика си дошѣтъ отъ вѣнъ и съ оплашенъ гласъ заповѣдалъ на жена си да накладе огньа и да запали кандїля. — По заповѣдѣта му сичко са извършило. А жена му си мислила че той са сега отъ сѣнь събужда та слѣдвала да прѣдоговѣюва каквото му было нужно за лѣдѣята и между това го попытала да ли да извика комшия му. На думитѣ ѣ отговорилъ съ единъ твърдѣ слабъ и плашенъ гласъ: жена, азъ сѣмъ налѣтѣлъ на таласъмъ; той мя води ноцѣсъ на лѣдѣа и ето отъ тамъ сега си идъ и безъ малко щѣме да ма погуби, ако въ Лѣдѣалии (най близке село на лѣдѣята) не бѣха пропѣли пѣтлитѣ. Оле, че какъ тѣй, попытала жена му. — Какъ ли? — Снощи като си легнахъ, незнай вече колко съмъ спалъ, додѣ ужъ комшия и ма повика да вървимъ, както снощи бѣхъме са наговорили, на лѣдѣа. И тѣй вървѣхъмы разговаряхъмы са и отидохъмы. Като зехъмы да са кѣпимъ, той стѣхъи съ една си бракъ надъ водата, а другия си опираше горѣ о градѣтъ, а това азъ много са чудяхъ и ми дохождаше малко страшно. А като излѣзохъмы вече отвѣхъ на кѣра, той са качи на връха на едно отъ карагачевитѣ дървета и оттамъ ма выкаше да идъ при него; хѣла азъ го непослушахъ и той слезе. И тамамъ ми са присмиваше че не сѣмъ мо-

жалъ да са качивамъ като него, пѣтлѣтъ въ Ладжалин запѣхъ и той са изгуби изведнажъ като пара. Пооглѣдахъ са насамъ нататѣкъ комшия го нѣма — срѣдъ нощъ. — Бре! това не е былъ комшия, това нѣщо е таласжъ, си рѣкохъ азъ въ ума, и тѣхъ тичашкомъ отъ страхъ си пѣхъ отъ тамъ.

За да са увѣри жена му да ли наистина е ходилъ на ладжа и да не блъда е само въ дѣлото си сънувалъ, пооглѣдала го измить; поискала му да му види сапуния, нѣй сапуния былъ още можъръ и полѣпналъ изъ пояса му. Съ товъ жена му, той и съседянитъ му вѣрватъ въ съществуваніето на таласжъ и това ще са придава така на младото нѣмъ поколение за много врѣме. Коего ще рѣче, че което ни приказватъ бабѣтъ, не е освѣнъ крылоразбрана истина.

Нѣма съмнѣніе че сомнамбулизма на е отъ вида на онѣзи които имать очитъ си отворени и които въ хоненіето си сънуватъ. Че е ималъ очитъ си о воренънай ясно са доказва по това че растояніето отъ селото му до ладжата е повече отъ единъ часъ, и че между тѣхъ тече рѣката Туижа, на която има отъ едно дърво мостъ дълъгъ 30—40 метра, и широкъ 40—50 сантиметра, при това той го е прѣвизналъ и са кѣпѣлъ въ ладжата. А че е сънувалъ са доказва по това, дѣто казва че е ималъ съсѣда си за другаръ, съ когото вѣрва да са е разговарялъ, и който са е изгубилъ отъ пѣяніето на пѣтлѣтъ.

Този сомнамбулизмъ като не е въ състояніе да разбере болѣстѣта си, да разбере още че отъ една страна са е насипалъ, до дѣто са е вѣпналъ и вѣрвалъ и отъ друга че пѣтлѣтъ съ пѣяніето си съж будили и е прѣстаналъ отъ да сънува, вѣрва че особно същество — таласжъ въ образъ на съсѣда му го е придружавалъ и че най сетѣ са е изгубилъ внезапно отъ пѣяніето на пѣтлѣтъ.

Неуспоримо е да са казва че както зрѣвѣя, тѣй и сомнамбулизма за да са разбудятъ трѣба или да са насипѣтъ, или позыкать или побутнѣтъ. А защото въ ноцно врѣме по много са чуватъ гласове на пѣтлы отъ кождо на чловѣци и други животны за това и по многото, въ простѣтъ мѣста, сомнамбулицы съ бывали събудваны отъ тѣхнитъ гласове; по тѣзи сѣща причина е и казано: «таласжа ходи до дѣ пропѣятъ пѣтлѣтъ».

Съ една рѣчь сомнамбулизма отъ този видъ разбираиъ или не разбираиъ отъ азійскитъ народы, отъ Арапѣтъ му са е дало названіето: таласжъ като на особно същество, което може да влиза въ различни форми и подъ тѣхъ да прави пакости на чловѣцитъ въ ноцно врѣме, именно до пѣтлѣно врѣме. Тѣй сѣщо са е олицетворявала и олицетворява още отъ простото людство тѣзи болѣсти, както въ старины съ са олицетворявали и боготворили различнитъ природны явления. — С. Карапегровъ.

СЪСТОЯНИЕТО НА ПРИЛѢПСКОТО ОКРЪЖІЕ.

(Изводъ отъ Куріе «Олимпъ».)

Състояніето на нашето окръжіе е станало твърдѣ плачевно. Това състояние са е направило отъ честитѣ убійства които са стрували на сѣкадѣ както въ града тѣй и на кѣра и на които числото, въ

растояніе на една година, са смѣта на около шестдесѣтъ. Турскитъ жители бѣхъ испратили една жалба на цареградъ то правителство противъ това състояние на работѣтъ, и искаха свалѣніето на сегашнитъ каймакамѣтъ по причина на неспособността му да управлява страната ни.

Тѣзи жалба каето и много други напращени отъ христіанитъ съ сѣщата цѣль, за зла честь, съ останали до сѣга безъ никакво слѣдствие.

Новы убійства распрѣстнахъ страха въ нашій градъ. Нѣкои селяны отъ Мариоховската нахія като имяхъ една парична расправа съ мѣстната власть бѣха дошли тука напоследѣкъ да искатъ отъ тѣзи послѣднѣята, съ силата на высокы заповѣди, аладжака си. Тѣй бѣхъ конисали на Димкоа ханъ, който са намира между чаршията и махалата на българската черкова. Прѣзъ ноцната часа кѣмъ единъ и три четвъртъ, когато были нащѣдали около огнището, много пушкы са грѣмнали отгорѣ нѣмъ: четирима души са ударили: една, който са намерилъ отъ много куршума издѣхналъ на часа; единъ други са ударилъ отъ два куршума отъ които една са забилъ въ гърба му а други въ рака му; на третия му стрѣшили рѣката и освѣтъ това рапили го въ гърдытъ; четвъртия са ударилъ отъ петъ куршума, той душа бере. Убийцѣтъ слѣдъ като грѣмнали са изгубили.

Сутринѣта новината натоа четвѣрократно убійство са распрѣсна изъ града. Христіанскитъ жители оплачени испратихъ е днадеугация при каймакамина за да го подвѣя да издѣри виноватытъ. Той са обѣща че до два дни ще бѣждѣ уловены. Нѣ обѣщаніето не са държа даже до една седмица. Жителитъ телеграфирахъ на великий везиръ и на Мѣнастерскій мотесарифинъ; този послѣдний испрати белеліе резизи за да испита работата. Родителитъ на жертвѣтъ са оплакахъ на този комисаринъ за небрѣженіето което мѣстната власть са вѣли да полага въ дѣреніето на убійцѣтъ. Тѣ обѣщаватъ още запѣтѣтата и пазивантѣтъ, които като чули грѣмѣжитъ не дошли на часа; колдува са намирапетъ минуть далечъ отъ хана. Даваджитъ имать намѣреніе да отидатъ въ Цариградъ да са схѣтъ ако не получаютъ тука удовлетвореніе.

Едно друго убійство са стори пакъ въ града. Кожѣ бация на Маковското село са уби по срѣдъ плаци въ парѣченія Ачковски ханъ, отъ пѣждарѣ (бекѣи) на сѣщото село. Виноватѣтъ са затворѣ; нѣ казватъ че щѣлъ да са пустне понеже са извивявалъ като казвалъ че сторилъ убійството хатайленъ.

Маналата сѣбѣта са уби въ селото Бучинъ нѣкой си Найдановъ българинъ. Убийцата не са е намерилъ.

Его ви единъ кратѣкъ изгѣдъ за състояніето на нашата каза.

ИЗВОДЪ ОТЪ ДОНИСКИГЪ ПАЧ-ТУРЦІЯ.

БРАЦА 12 априла. Не съмъ ви писалъ наскоро отъ тука защото е имало за казѣ да ви пиша. Обаче тази азъ като прѣтѣсно избѣжѣхъ отъ човѣчѣтъ пометѣхъ да ви пиша по рѣдоко когато посѣтвамъ.

Послѣднитъ събития по вѣпросъ, доста безпокойхъ нашитъ гражданъ, особено като четяхъ въ вѣстникѣтъ за беззастѣнитъ интригуванія на Грѣнитъ да махнатъ отъ сѣта една рожденната ни есархія. Обаче твърдъ упованы на справе-

дливостѣта на царя си нѣй не изгубаваме надѣжда че най послѣ сичкитъ приврѣщенны затрудненія и пѣпки отъ страна на Февсѣитъ ще и чѣнатъ, и че онова което Султана ни тѣй шедро подари вѣсело ще позволи да са тури въ дѣйствиѣ. И наистина нашитъ надѣждѣ съ не изгубахъ, нѣй още вѣсѣлъ имяхъ случай да са възрѣдѣвахъ като получихме добротъ новина че нѣмъ са е позволено да са испращатъ владѣи по епархїитъ ни, и нѣй съ нетѣрпѣнне очаквахъ да са извѣстѣтъ за скорото рѣкоположеніе и трѣваніе на избраннѣй ни пастыръ Г-нъ Аверкий.

Съ тѣзи мысли и съ тѣзи надѣждѣ, нѣй съ благодареніе са извѣстѣихъ за рѣкоположеніето на Н. Прѣосвященство на Тодоровъ дѣнъ, а нашитъ сърца са испълнѣли съ радостъ кождо слѣдъ нѣколко дѣна нѣй са извѣстѣихъ че берата му е извѣстѣлъ и че той трѣва за епархїята си. При получѣніето на първото извѣстіе нашитъ граждане захъ да приготвятъ митрополита както и сичко друго за бѣзсѣзавото му посрѣщаніе. А при получѣніето на вторий телеграмъ за трѣваніето му, расписъ са по селата сичкы да са извѣстѣи и да издѣжатъ и попове и селяне да посрѣщатъ радѣкатъ было въ Враца или по селата прѣзъ които ще мине. Въ сѣщото врѣме испрати са една депутация отъ трима миряне и трима свѣщенныци до Орехово да посрѣщнатъ Н. Прѣосвященство въ вѣпора и да го доведѣтъ до града.

Въ срѣда сутринѣта на 4 марта испратената отъ града депутация, телеграфира до тукашната община че дѣло Аверкий стѣгнѣтъ въ Орехово и че трѣва на сѣщата сутрина за Враца. Това причини голямо въскѣшеніе у народа. На часа тѣзи радости вѣтъ са раздале изъ града и мнозина са качихъ на конѣтъ си и заминахъ за селото Борованъ дѣто владѣката трѣбваше да прѣношува.

Въ четвъртъкъ дѣна въ когото Н. Прѣосвященство трѣбваше да прѣстигне въ града, кѣдѣ пладия, учителѣ сѣтъ кѣто нарѣнихъ ученицѣтъ, трѣгнаха прѣзъ града да посрѣщнатъ владѣката като вѣсело запѣхъ пѣсень съ която призовавахъ гражданѣтъ да издѣжатъ итѣ сичкы. Народа който отъ сутринѣта бѣше затворилъ люганѣтъ си трѣгна подѣръ момѣтата и сичкы издѣзохъ на край града дѣто чѣкахъ отъ часъ на часъ подвѣніето на старѣна.

Часа бѣше вече минѣлъ 8 и натрупанѣй по могилата народъ сѣзѣръ отдалечъ прѣзъ прѣкрасната и широка раззеленѣна поляна и сѣзѣръ отдалечъ появѣніето на казѣбѣлътъ конницы. Сичкы са разпѣвахъ и сичкы извѣкахъ това е владѣката, ето го иде! Този часъ учителѣ сѣкаха и нарѣнихъ распрѣснѣтъ по поляната ученици които веселъ са забавлявахъ съ разны игри. А прѣзъ това врѣме Н. Прѣосвященство вече бѣше наближилъ. Напрѣдъ вървахъ до стотина души конницы се мѣдѣтъ, а слѣдъ тѣхъ дяло владѣка съ хубавѣй пайтонъ на нашѣтъ съгражданинъ Г-нъ Накедѣчка придружѣтъ повече отъ триста души които развѣгвахъ хрѣненѣтъ си коніе около пѣйтона му. Щѣтъ Н. Прѣосвященство приближи до народа ученицѣтъ запѣхъ пѣсень и единъ отъ учителѣтъ ни Г-нъ Симѣонъ Подбалканскій прѣи Н. Прѣосвященство отъ пѣйтона му, и го заведе на прѣготвѣна мѣсто дѣто сичкитъ градскы и много отъ селскитъ свѣщенныци му са поклонихъ и го обѣкохъ въ черковнитъ му олѣвѣи, между обшитѣ въскѣпанія на сичкото множество, което отъ часъ на часъ са умножаваше и са натрупваше около могилата да видѣ любезнѣй си пастыръ, прѣдѣстѣителя на народната ни черкова власть която нѣй добыхъ съ толкова трудоле и жертвы. Н. Прѣосвященство като са облече и като се пастырскѣй си жѣзѣлъ въ рѣка благослови народъ и сѣдѣ на единъ столъ да си отпочине. Тогѣзъ въ дълбоката тишина която обзѣ присѣстѣющитъ повече отъ три хиляды души народъ, единъ отъ ученицѣтъ издѣзѣ и като са позволи ра Н. Прѣосвященство сѣка краснорѣчиво и ясно едно слѣще въ което той като изрази радостѣта и чуждѣната на ученицѣтъ, при посрѣщаніето на първѣй българскѣй митрополитѣнѣкъ, и прѣдѣтъ, (както казъ) отъ народната ни есархїя а не отъ злобѣата патриаршѣа, стѣрженно помоли Н. Прѣосвященство да земе училищата и ученицѣтъ подъ своето шедро покровителство и подъ своето умно ръководѣніе, «защото», казѣ той, само тогава ще сме увѣрѣны нѣй че ще можѣтъ сполучливо да напреднѣтъ и да станѣтъ такѣмъ какавто дѣтъ

востигъ ни го изискватъ и такъвизи какъвто отечеството ни го желае. До като ученика чисто си казваше словото, съвършенната тишина която владеше средъ това множество показваше дълбоко чувствование и тайното вътрешно удоволствие на народа които у мнозина са показваха въ изобилни слъзи които течяха по лицата имъ.

Следъ като ученика свърши словото си, Н. Провосвященство стана и отговори съ няколко думи къмъ учениците съ които той ги увери че желанието имъ няма да останатъ напразно и че първото му гръцки ще бъдатъ да повлече нисското състояние на народа отъ къмъ възната и ще са погряже за бядното негово умствено и нравствено състояние въ което гръцкитъ джеспастыри са сполучили да го вмъкнатъ. Следъ това народа потегли за града. Най напредъ вървяха сичкитъ ученици и отъ трий приготвителни училища, следъ тяхъ ученичкитъ отъ дѣвическото училище, а следъ тяхъ ученичкитъ отъ главното училище сички до четири стотинъ. Следъ тяхъ вървеше владиката придруженъ отъ свещеничкитъ сички облекени въ черковнитъ си одежди. Ученичкитъ отъ главното училище на чело на които вървяха до двайсетъ трисетъ облекени въ бѣли дрѣхы (които бѣхъ нарочно направени отъ страна на читалището) съ черковнитъ байраци, ризници, фенери и крестоже, за тяхъ приготвенитъ псалми отъ учителитъ и сички тържески прѣзъ града и завѣдохме Н. Провосвященство съ голъмо тържество въ черковата св. Възнесение, портитъ и тронитъ на които бѣхъ обичени съ чешпиръ и брашлянтъ. Следъ обыкновенното молебствие, приготвителни ни учителъ Г-нъ Хр. Даскаловъ са качи на амвона и каза едно кратко словце въ което той каза че ожитианата ни и желанията ни като са изпълнихъ вече неостана оставя да са залегнемъ въ доброто устройство на общественнитъ ни работи и че сичко това ще зависи отъ благодарумието на Н. Провосвященство къмъ когото и отпрати нѣкои съвети и на когото изказа по главнитъ нужди на народа. Тогавъ дѣдо Аверкий каза и той едно дълго слово въ което расправи за човека и за развитието му още и за черковнитъ въпросъ отъ началото му и до сега какъ сме са борили и какъ най по силъ сме сполучили прѣзъ правдата на правителството и прѣзъ постоянството си и съгласието си и найпослѣ заключи като расправи че борбата ни още не са е свършила и че тя намѣсто да ослабне напротивъ по са ожесточава по нивкитъ интриги на Феричитъ и че най при сичкитъ затруднения които срѣщаме и можи да срѣщнемъ отъ нѣдна страна ний пакъ ще сполучимъ да въстѣржествуваме, само да бѣдемъ по постоянни и по съгласни като съграждани, епархиоти и съотечественници.

Натрупащото множество съ внимание слушаше думитъ на добрый си пастыръ, зацо говореше по ясна му. За прѣвъ пѣтъ следъ толкото голини той чу гласа на народенъ пастыръ и вътрѣшнитъ му чувствования макаръ и да са тахъ въ дълбочинитъ на сърцата му тѣ са изражаваха макаръ и не волю въ веселитъ черти на лицето му. Следъ словото Н. Провосвященство благослови сички пристѣпующи и сички потеглихъ къмъ митрополита дѣто го заведохме съ сѣщото тържество. Ученичкитъ щомъ възвяха тамъ раздѣляха са на два реда прѣзъ които Н. Провосвященство минаваше, тѣ хвърляха прѣдъ него китъти си които ги носяхъ въ ръцѣ. Когато владъ ката доде въ срѣдната на двора, подаденъ знакъ на главнитъ ни учителъ сичкитъ ученици глъмогласно извикахъ три пѣти: да живѣй Аверкий вренчскитъ митрополитъ. Следъ което тѣ продължаваха да викатъ да живѣй до като Н. Провосвященство излезе горѣ. Тукъ бѣше приготвено да са кажи едно слово отъ главнитъ ни учителъ Г-нъ Пав. Н. Славейковъ, нѣ за голѣма жалостъ той неможи да го изрече по причина че бѣше вече много късно. Часа приближаваше 12 владѣлата виканъ на вечерня а Н. Провосвященство трѣбуваше да си почине 2—3 минути и да отиди на черква.

Тѣй стана тържествено посрѣщаніе на св. Врачанскитъ. Сички граждани останяхъ задоволени како отъ Н. Провосвященство така и отъ блестящото му посрѣщаніе за което ний много има да са дължи на учителитъ.

По празничнитъ владѣката ни посѣти редомъ и четирѣхъ черковы на града и направи визита на сичкитъ на по прѣвы граждани. Н. Провосвященство ни дава добри надѣжди за напредъ о-

собенно за училищата и за духовенството ни и ний имаме твърдо упование на него въ туй отношение защото има доволно опитъ и познания по тази частъ. Ний са надѣваме още че той ще ни върши и другитъ работи добръ.

Прѣви да свърши азъ ще си позволя да направя една забѣлжка на дѣда Аверкия. Той трѣбува да бѣди твърдъ остороженъ и зрѣло да расажда върху еѣка една работа, и сичко да върши съ зненіето и съгласието на гражданитъ, не само на насъ тука въ и на цѣлитъ ни епархія, защото само тогава ще може да са сполучи доброто уреждане на общественнитъ ни работи. Наистинѣ ще са намѣратъ много затруднения и прѣчки. Дѣдо владѣка можи да не угоди на сичкитъ нито сичкитъ да угоди на дѣла владѣка, но такъва рѣзика вынѣтъ трѣба да са изоставятъ на страна и да са глѣда общото добро. Нито дѣдо владѣка да са обиджа въ нѣкои крѣпки поставени които гражданитъ, или епархиотитъ можатъ да направятъ, нито тѣзи послѣднитъ да са обиджатъ отъ неволни може бѣти погрѣшкитъ, нѣ въ сичко и за сичко да са глѣда благодарумно споразумѣние и общо съгласіе и само тогава ще можежъ скоро и лесно да достигнемъ онова което желаемъ, напредъ на народа ни и цѣлѣштото положение на епархіята ни. Дѣно Богъ спомогне за по скорото осъществѣние на желанията ни за които сичко за сега ни прѣдѣтсѣва добра сполука.

ЕДІРНЕ 16 априлѣ. (Наведъ отъ Курпие д'Орлявъ). Отъ нѣколко години нагамъ сърцѣ отъ когато българитъ сѣ са отделили отъ гръцкитъ, тѣзи послѣднитъ крѣпяхъ тайно да подигнатъ единъ париченъ въпросъ противъ първитъ. Този въпросъ излезе на дѣло. Нѣмѣй вѣдѣ са рѣшилъ по настояваніята на гръцкитъ владѣка да го рѣши съ единъ начинъ вѣдѣтеленъ за Българитъ.

Ето подробноститъ на работата. Въ разстояние на много години имаме въ нашѣй градъ единъ гръцки съвѣтъ (политія) съставенъ отъ миряне членове които са опрѣдѣляха отъ владѣката, който му бѣше прѣдѣтсѣвателъ. Ако този съвѣтъ и да са занимаваше на глѣдъ само съ черковната администрація въ той работаше като една свѣтска властъ; защото той са занимаваше още и съ свѣдѣни работи, отсѣждаше като ограбѣна еѣка властъ която не му бѣше припозната отъ правителството. До вѣрѣето което му даваше гръцкото население увеличаваше въраственината му сила и той бѣше придобилъ при тѣзи послѣднитъ едно очарование което въздушаваше очарованіето на мѣстната властъ. Този съвѣтъ располагаше още съ голѣми средства: много оснаси и хора му бѣхъ повѣрили въ залогъ суми пари на които ляхвата са употребяваше за поддържаніето на гръцкитъ училища. Една частъ отъ паритъ на сърцѣтѣ са задържаше отъ този съвѣтъ съ сѣщата цѣль.

Той са уничтожи по заповѣдъ на покойнитъ Кѣбрѣзъ Мехмедъ паша, когато бѣше управителъ на нашѣй вилаетъ. Това нещастно лице бѣше можило да раскрые интригитъ които са прѣвѣхъ въ този съвѣтъ и розлата която желеяхъ да играятъ неговитъ членове въ интереса на селизма.

Следъ уничтоженіето, гръцкитъ владѣка обяви че изаго единъ народенъ дългъ отъ около пѣтъ стотинѣ хилѣи гроша, ко то дългъ са и починалъ, споредъ както прилагаше той, отъ разиско на правесы въ полза на обвината. Днѣсъ владѣката са запрѣтнѣла да исплати рѣченнитъ дългъ и съ тѣзи цѣль подкава гръцкитъ да спомогнатъ. Въ сѣщото вѣрѣе той опрѣдѣлихъ и на българитъ еѣка голѣма частъ отъ този дългъ, и сега да ги принудитъ прѣзъ мѣстната властъ да я заплатитъ.

Той изза че дългъ като са направилъ въ името на гръцката община отъ която българитъ съставляяха него вѣрѣе частъ, тѣ трѣба да прѣтѣгнатъ нея си отъ разискоитъ на тѣзи община.

Ако и несправедни тѣзи прѣтѣснѣи на владѣката са прѣвилъ, споредъ както са вѣдѣ, отъ властѣта която заповѣда што опрѣдѣленіята отъ владѣката сума да са събере отъ българитъ. Тѣзи послѣднитъ нечакатъ да платятъ като казватъ че съединеніето имъ съ гръцкитъ не е било едно дружество което да имъ налага дължностъ да заплащатъ подобни дългове. Понеже, казватъ тѣ, гръцкитъ претендиратъ че сме дължны да заплащамъ, трѣба да ни дажатъ правото да са радваме на имотитъ на това дружество, имоты които състоятъ въ училища, черковы и други недвижими прѣтѣжанія които сѣ са сградени съ разискоитъ

на общата каса и които днѣсъ са намиратъ въ ръцѣтѣ на гръцкитъ.

Като днѣсъ българитъ сѣ са отделили отъ гръцкитъ праведно казватъ тѣ че ще употребятъ по добръ паритъ си да поддържатъ народнитъ си училища отъ колкото да заплащатъ дългове направени за гръцкитъ училища, които доста имъ са кустигали въ разстояніе на много години за благочестива на населеніето имъ. Тѣ сѣ далѣ твърдѣ много пари за исклучителна полза на гръцкитъ и не искатъ вече да даватъ.

Тѣзи опирания сирѣхъ зетото отъ властѣта рѣшеніе. Българската община са готви да протестира при В. Порта противъ неправдата която мѣстната властъ искѣ да сторѣ спрямо нея.

Азъ ще ви дамъ съ второ любознѣтны подробности върху употребленіето което гръцкитъ сѣ направилъ сѣ една частъ отъ паритъ на зменатитъ, въ заплащаніето на които искатъ да накаратъ и българитъ да спомогнатъ.

СВѢДѢНІЯ И НОВИНЫ.

— Казватъ че князь Іусуфъ Изелдинъ ефенди имѣлъ намѣреніе да отиде въ България за да наглава войскитъ на втората ордія когато са събератъ въ Шуменъ. Плуваніето на царскитъ князь шѣло да стане щомъ са оправи вѣрѣето защото въ Шуменъ вѣзла дѣждъ отъ 15 дни на самъ и войскитъ не сѣ оставили още зимнитъ си квартири.

— Извѣстиятъ отъ Провадія че болѣстѣта която сѣ бѣше появила миналий мѣсець между дѣлѣтъка въ това образіе, съвършено прѣстана.

— Холерата дѣйствително са появила въ нѣкои мѣста на дунавскитъ крайбрѣжия. Особно тя върдѣла вече въ Пеша, Вилинѣ, Ломъ и Драговища. Въ Вилинѣ, върху еѣко население отъ 25,000 души, въ разстояніе на единъ мѣсець са доказали 34 удара отъ които 12 смъртоосны. За да въспрѣи шѣстието на бича, здравственикъ съвѣтъ рѣши да тури подъ карантинъ сичкитъ Дунавски произведенія. Тѣзи карантинъ е отъ десетъ дни. Баракы са съградили за това въ Руссе, Исакия и Суляна.

— Нѣкои вѣстници извѣстихъ че Султана харизалъ до 15 хилѣи лиры на садраамина. Тѣзи новина е лѣжлива.

— Завчера турскитъ вѣстникъ Хаканѣкъ са сирѣ отъ правителството до неопрѣдѣленно вѣрѣе.

— Сюеи австрійскитъ посланикъ контъ Людолфъ даде едно голѣмо угощение на което бѣхъ призовани великитъ везирѣ, министритъ и много други высоки турски чиновници како и една частъ отъ дѣлѣ матическото тѣло.

— Имота който оставилъ покойнитъ Богосъ бей Мисирмоглу са оценѣва на около 800,000 лиры турски.

— Една скръбна новина пристигна отъ Яѣа. Въ петѣкъ на 20 априлѣ една варка пѣтозарена съ тридесетъ поклоучини са качурнала като излизала отъ пристанището. Петнадесетъ души можи да са избавятъ; другитъ загинали. Само пѣтъ трупа са намѣрили.

— Миналий петѣкъ еѣка силна бѣра, придружена съ силнѣ дѣждѣ, зѣбухна въ града ни. Свѣтѣкавната падна на три мѣста и именно върху Лазели Джами. Минарето сѣ разцѣпило на дѣвъ половини отъ свѣтѣкавната; нѣ за добра честь никой человекъ не са е убилъ.

— Рашалъ паша, министъръ на общитъ сгради, са опрѣдѣли министъръ на вѣншнитъ работи, на мѣсто на Сафетъ паша който са извади отъ служба; Мухтаръ паша, валия въ Іеменѣ, са опрѣдѣли министъръ на общитъ сгради; Рѣсуѣ паша, валия въ Багдадъ, са опрѣдѣли валия въ Іеменѣ и командантинъ на седмата ордія; Редифъ паша, валия въ Яниза, са опрѣдѣли валия въ Багдадъ и командантинъ на шестата ордія; Исмаилъ паша, прѣдѣловитѣй валия въ Шкодра, са опрѣдѣли валия въ Яниза; Хюсеи паша, прѣдѣловитѣй министъръ на полиция, са опрѣдѣли валия въ Призренѣ; Акѣфъ паша, валия въ Призренѣ, са опрѣдѣли валия въ Солунѣ; Сами паша, валия въ Алепъ, са опрѣдѣли валия въ Триполи (Варварія); Ахмедъ паша, валия въ Ерзерумѣ, са опрѣдѣли валия въ Алепъ.

— Умоляватъ са нашитъ настоятели и спомоществователи да ги вибѣжатъ съ прѣвъ или втора поща стойностъ на спомоществованіята за онова година на вѣстника, защото тѣзи дни много п рѣше ни трѣбуватъ по причина на улущеніята които сме рѣшили да увидѣмъ скоро въ листа си.